

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
یکشنبه ۲۷ تیر ۱۳۹۵ - ۱۲ شوال ۱۴۲۷
سال هجدهم، شماره ۴۸۶۱
۱۶ صفحه - قیمت ۳۰۰۰ تومان

سرمقاله

درس‌های یک سالگی برجام برای آینده

عباس حاججیری
کرتشناس سیاسی

حوادث و تحولات سیاسی و اجتماعی علاوه بر آشوب و پیامدهایی که دارد، واجد درس‌ها و عبرت‌هایی نیز است که باید محور تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری و عمل مدیران و مسئولان آن جامعه قرار گیرد. در این میان مذاکرات هسته‌ای و حصول آن یعنی برجام به عنوان یکی از مهم‌ترین پدیده‌های تاریخ معاصر ایران از این قاعده مستثنی نیست، به ویژه آنکه بدعهدی‌های طرف مقابل ما در مذاکرات هسته‌ای یعنی ۵+۱ و به ویژه امریکایی‌ها ایجاد می‌کند که مسئولان اجرایی کشور در بسیاری از باورها و اقدامات گذشته خود تجدینظر کنند. برای آنکه اهمیت این مسئله دیگر نیاز نیست که به مستندات منتقدان برجام که مدعیان فتح‌الفروغی برجام تلاش داشتند با مارک «دلواپسان» آنها را حتی از عرصه سیاسی کشور نیز حذف کنند، استفاده کنیم، بلکه این بار مواضع مدافعان و دست‌اندرکاران برجام است که در جایگاه «دلواپس» روند اجرای برجام، اهمیت این تغییر راهبرد را تأکید می‌کند.

آقای محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان و مرد اول مذاکرات هسته‌ای، در حساب کاربری‌اش در توئیتر روز پنجشنبه ۹۵/۴/۲۴ در سالگرد حصول توافق هسته‌ای با گروه ۵+۱ با انتخاب این گزاره برای برجام که «توافق ایران، بیروزی دیپلماسی پرزور بود» در عین حال در ادامه می‌نویسد: «تا زمانی که رجزخوانی‌های کوبه‌بینانه، اجرای کمرق تعهدات و شعارهای نخبه‌انرا روح باشند، امکان پیشرفت در ابهام خواهد بود». اما مواضع آقای روحانی، رئیس‌جمهور فارغ از تعارفات سیاسی و بسیار صریح‌تر بیانگر نگران بدعهدی طرف مقابل است. او که در جلسه هیئت دولت و به مناسبت ۲۳ تیر، سالروز توافق هسته‌ای با ۵+۱ سخن می‌گفت، ضمن تأکید بر اینکه جمهوری اسلامی در عهد خود در توافق هسته‌ای پابرجا و متعهد است، می‌گوید: اگر روزی ۵+۱ بخواهد از تعهدات خود سر باز زند، کاملاً آمادگی داشته‌ام از لحاظ توانمندی هسته‌ای در شرایطی هستیم که در زمان کوتاهی می‌توانیم به نقطه مطلوب خود دست یابیم.

نکته مهم در روند توافق هسته‌ای و اجرای برجام این است که ما به‌رغم اینکه برای اعتمادسازی، بسیاری از فعالیت‌های هسته‌ای صلح‌آمیز خود را یا متوقف و تعطیل کرده یا محدود کردیم، اما در نقطه مقابل، رویایی‌ها و به ویژه امریکایی‌ها به‌رغم توافقات اولیه به تعهدات خود عمل نکرده و دغدغه‌های ما از آغاز نسبت به امریکایی‌ها و بدعهدی‌های آنها داشته‌ام، اثبات شد. تجربه مهم دیگر در این زمینه این است که عملکرد منفی امریکایی‌ها در مسیر مذاکرات هسته‌ای، عمل‌آباد مذاکره پیرامون دیگر موضوعات می‌باین را نیز بست. آنها به‌زعم خود انتظار داشتند که پس از برجام ۱، برجام‌های ۲، ۳، ۴ و ۵ نیز پیرامون موضوعات موشکی، حقوق بشر یا قطع حمایت ایران از مقاومت فعال کنند، اکنون دیگر مدافعی برای آنان نمی‌بینند و نظر سنجی‌های خودشان نیز نشان می‌دهد که اعتماد عمومی مردم ایران نسبت به امریکایی‌ها به شدت کاهش یافته است.

نکته دیگر آن است که شانه خالی کردن امریکایی‌ها از انجام تعهدات به دلیل خلل و فرج برجام است که اگر به آن توجه و بسته می‌شد، اکنون سوءاستفاده دشمن و عدم اجرای تعهدات امکان‌پذیر نبود که در این زمینه می‌توان به ضرورت گرفتن تعهدات مکتوب از امریکایی‌ها برای اجرای تعهدات اشاره کرد، نکته‌ای که مقام معظم رهبری بارها بر آن تأکید کرده بود. ایشان در مورخ ۱۳۹۴/۷/۲۹ بر این نکته اشاره می‌کنند: پذیرش مذاکرات از سوی ایران اساساً با هدف لغو تحریم‌های ظالمانه اقتصادی و مالی صورت گرفته است. اجرایی شدن آن در برجام به بعد از اقدامات ایران موکول گردیده، لذا لازم است تضمین‌های قوی و کافی برای جلوگیری از تخلف طرف مقابل تدارک دیده شود که از جمله آن اعلام کنشی رئیس‌جمهور امریکا و اتحادیه اروپا مبنی بر لغو تحریم‌هاست که در این زمینه تنها به قول شفاهی آنها اعتماد شد که پیامدهای عدم انجام تعهدات طرف مقابل برای دولت ما به اینگونه اگرچه ایران از لغو تحریم‌ها بهره‌مند خواهد بود، اما طبیعی است که تحمل بدعهدی‌های طرف مقابل نیز حدی دارد. توجه به نکاتی چند در پیگیری پرونده برجام ضروری است.

الف. گزاره‌ای که آقای ظریف به کار بردند مبنی بر اینکه توافق ایران، پرزوری دیپلماسی پرزور بود، نشان از این دارد که اگر ایران طی سال‌های گذشته قدرت‌سازی لازم‌رأجه در بعد توان نظامی و دفاعی یا اثبات توانمندی هسته‌ای نکرده بود، طبیعی بود که طرف مقابل به این حداقل‌ها هم رضایت نمی‌داد، اکنون اما ادامه و پیگیری پرونده و مقابله با بدعهدی‌های امریکایی‌ها و بعضاً اروپایی‌ها مستلزم تقویت توان و اقتدار ملی است تا دیپلماسی با اتکا به آن بتواند از موضع قدرت منافع ملی را پیش ببرد.

بقیه در صفحه ۲

کودتای نیمه شب ترکیه قبل از طلوع آفتاب با ۲۶۵ کشته و ۲۸۰۰ بازداشتی شکست خورد

کودتای نافرجام علیه «چرخش ترکیه»

رسانه‌های مجازی اردوغان را مدیون خود کردند

حمایت ایران از دولت قانونی ترکیه

صفحات ۱۵، ۱۶ و

نیمه شب افسران رده پایین ارتش ترکیه تصمیم به کودتا می‌گیرند و صبح سرانجامی که از ماهیت دستور افسران بی‌خبر بودند، زیر آفتاب از مردم شلاق می‌خورند. این‌طور صحنه‌ها خاص یک یا چند کشور محدود است. بسیاری از کشورها پتانسیل کودتا ندارند و در برخی از آنها هم به فرض شکست کودتا، سرانجام بی‌اطلاع شکنجه نمی‌شوند. پریشب دو ملت بیدار بودند. ملت ترکیه برای مقابله با کودتا به خیابان آمده بود و بسیاری از مردم ایران برای پیگیری اخبار در شبکه‌های اجتماعی و ارائه تحلیل‌های طنز و جدی تا طلوع آفتاب بیدار ماندند.

افزایش ۱۰ دلاری قیمت طلا در پی کودتای ترکیه

انتشار خبر وقوع کودتا در ترکیه موجب شد دیروز در ساعت پایانی معاملات بازار طلا قیمت فلز زرد ۱۰ دلار افزایش یابد. به گزارش رویترز، در حالی که ارزش سهام‌های آسیایی به بالاترین رقم ۹ ماه گذشته افزایش یافت و ارزش دلار به واسطه انتظار آمار مثبت از اقتصاد چین در برابرین به بالاترین رقم سه هفته گذشته رسید، قیمت طلا روز جمعه کاهش پیدا کرد. اما انتشار خبرهایی از وقوع کودتا در ترکیه موجب شد روند کاهش قیمت طلا معکوس شود و قیمت‌ها افزایش یابد. با توجه به انتشار آمارهای مثبت از اقتصاد چین که اشتها برای ریسک‌پذیری را افزایش داد، ارزش سهام‌های آسیایی در مسیر ثبت رشد قابل توجه رفت. ارزش دلار نیز مسیر افزایش بیش از ۵ درصدی در برابرین قرار داشت. براساس این گزارش، قیمت هر اونس طلا دیروز با ۰/۲۳ درصد افزایش به هزار و ۳۲۷ دلار و ۷۳ سنت رسید و از پایین‌ترین رقم ثبت شده در این جلسه یعنی هزار و ۲۲۲ دلار فاصله گرفت. تای‌ونگ، مدیر داد و ستد فلزات پایه و گرانبها در مؤسسه بی‌ام‌او کپیتال مارکتس در نیویورک در این باره گفت: «در ساعت پایانی معاملات روز جمعه زمانی که مشخص شد در ترکیه تلاشی برای انجام کودتا صورت گرفته است، قیمت طلا ۱۰ دلار جهش کرد». همچنین در خبری دیگر رئیس شورای مشترک بازرگانی ایران

فروش کالای قاچاق با بیمه‌های تقلبی در بازار

رئیس اتحادیه فنسوران بارانه درباره فروش کالاهای قاچاق یا بیمه‌های تقلبی به جای برهه‌های گارانتی در بازار هشدار داد. سیدمهدی میرمهدی کماجی در گفت‌وگو با صدا و سیما با اشاره به ارائه ۲ تا ۳ هزار شکایت از سوی مردم برای لب‌تاب‌های قاچاق با بیمه‌های تقلبی افزود: هیچ‌گونه ردیفی در سر فصل‌های مراکز بیمه برای تحت پوشش قرار دادن خدمات

استاندار کرمانشاه خبر داد

یافتن سرخ‌هایی از حادثه تروریستی اسلام‌آباد

مأموران اطلاعاتی و امنیتی سرخ‌هایی را به دست آوردند و در حال پیگیری این موضوع هستند. اسدالله رازانی، استاندار کرمانشاه در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان، درباره آخرین بررسی‌های صورت گرفته از حادثه سوءقصد به مسئولان کرمانشاه اظهار داشت: مأموران اطلاعاتی و امنیتی سرخ‌هایی را به دست آوردند و در حال پیگیری این موضوع هستند. پیش از این مدیر کل امنیتی و انتظامی استاندار کرمانشاه در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران

بخش‌های محرمانه «گزارش ۲۸ صفحه‌ای درباره نقش عربستان» منتشر شد

پارازیت کودتا بر اسناد ۱۱ سپتامبر سعودی

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس اعلام کرد

وضعیت صندوق‌های بازنشستگی بحرانی‌تر از حقوق‌های نجومی

شرکت‌های زیان‌ده هم
به اعضای هیئت مدیره خود پاداش می‌دهند!

اصرار وزارت نفت بر حذف شفافیت سوختی

زنگنه ۳ ماه بعد از اینکه کارت سوخت را مفید دانست گفت کارت سوخت اطلاعات خاصی ندارد و باید حذف شود

انار آفریقایی به جای خودروی کره‌ای برای دولت درآمدزایی می‌کند!

آموزش و پرورش بابت اضافه‌دریافتی‌ها طلبکار شد!

مدارسی که کاسبکارانه دانش‌آموزان را ثبت‌نام می‌کنند و نظارتی که تخلف را ختم نمی‌کند

اگر چرخ هست راه هم هست

آموزش و پرورش

صدا در صد رایگان

آموزش، توانبخشی
اشتغال و کارآفرینی
معولین جسمی حرکتی

شماره حساب کمک‌های مردمی: ۳۵۱۰۷۴۴۲۹ بانک تجارت به نام موسسه نیکوکاری رعد الضحیر

تلفن: ۰۶۶۳۰۵۳۵۲-۴

WWW.RAAD-ALGHADIR.ORG